

Posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů

Abstrakt

Cílem této práce je rozpracovat téma posuzování úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů, kdy za jednoduchou definicí, že posuzování úvěruschopnosti je posouzení příjmů a výdajů spotřebitele se skrývá složitější problematika, ke které se dá přistoupit mnoha způsoby, do různé míry detailu porovnávaných údajů, s různou mírou prokazování tvrzených údajů spotřebitelem a která je regulovaná jak na EU úrovni, tak na národní úrovni.

K dosažení výzkumných cílů bylo využito odborných publikací z oblasti finančního práva, občanského práva, aj., regulace Evropské unie a národní legislativa, obecné pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví, stanoviska a doporučení českého a slovenského regulátora, judikatura a poznatky z praxe.

Samotná práce je rozdělena na čtyři části, kdy první část popisuje obecně spotřebitelské úvěry a úvěrové právo v systému finančního práva. Zaměřuje se na právní úpravu úvěru z pohledu evropské i české legislativy, popisuje subjekty úvěrového vztahu, rozebírá, čím je spotřebitelský úvěr specifický a jak lze dělit úvěry dle jejich typu.

Druhá část se již zaměřuje na samotné posuzování úvěruschopnosti, jaké jsou podmínky pro řádné posouzení úvěruschopnosti, modely a způsoby výpočtu spotřebitelovy schopnosti splácet spotřebitelský úvěr, přístupy k a vstupy do posuzování úvěruschopnosti, včetně automatizovaného posuzování úvěruschopnosti. Pro posouzení úvěruschopnosti je také důležité ověřovat si informace z různých databází, které jsou v práci popsány. Dále práce popisuje úvěrové ukazatele a jaké jsou problémy s posuzováním úvěruschopnosti v praxi dle různých soudů a dohledového orgánu a v neposlední řadě také popisuje důsledky porušení povinnosti posoudit řádně schopnost spotřebitele splácet poskytnutý spotřebitelský úvěr.

Třetí část porovnává českou právní úpravu s úpravou na Slovensku, jak z pohledu právní úpravy, tak z pohledu úpravy této oblasti lokálním regulátorem. Kapitola obsahuje popis aktuálních legislativních předpisů týkajících se spotřebitelských úvěrů s ukázkou rozdílů oproti úpravě české. Zaměřuje se nejen na samotné posouzení úvěruschopnosti u

spotřebitelských úvěrů dle slovenského právního řádu a opatření regulátora, ale i na subjekty úvěrového vztahu, na samotnou definici a podmínky poskytování spotřebitelského úvěru.

Čtvrtá část navrhuje, jak by se mohl změnit přístup k posouzení úvěruschopnosti v budoucnu.

Text práce je psán metodou spočívající ve sběru informací a dokumentů k danému tématu a následné kompletaci, analýze a interpretaci zjištěných poznatků. Od obecného popisu spotřebitelských úvěrů se přechází k detailu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a následné komparaci české právní úpravy s úpravou slovenskou.

Klíčová slova: spotřebitelský úvěr, posuzování úvěruschopnosti, spotřebitel